

Kick-off TeHaTex – 20 november 2025

Centraal Museum Utrecht

Sprekers

[Dr. Patrick van Rossem](#) is universitair hoofddocent moderne en hedendaagse kunst en afdelingshoofd Kunstgeschiedenis bij de Universiteit Utrecht. Hij studeerde kunstgeschiedenis en media en communicatie aan de Universiteit Gent. In Londen studeerde hij curating aan het Goldsmiths' College, aan de University of London. In 2008 schreef hij een proefschrift over de relatie tussen kunstenaars en hun publiek in de tweede helft van de 20e eeuw. Zijn onderzoek richt zich op kunst na 1960 en meer specifiek op de relatie tussen kunstenaars en hun publiek, de representatie van het publiek en de performatieve wending. Andere onderwerpen die hem boeien zijn schilderkunst en lichamelijkeheid, kunst en natuur.

De kunstwereld heeft in de afgelopen zeventig jaar ingrijpende veranderingen gezien. Van de naoorlogse opkomst van abstract expressionisme en conceptuele kunst tot de digitale revolutie en de opkomst van AI-gegenereerde kunst: kunstenaars, instellingen en publiek hebben zich voortdurend moeten verhouden tot veranderende maatschappelijke, technologische en culturele en natuurlijke contexten. Kunstenaars hebben zich ook moeten verhouden tegen een sterk veranderend publiek. In de uiteenzetting gaan we in op belangrijke tendensen en verschuivingen die de kunst sinds de jaren '50 hebben gevormd. We staan stil bij de verschuiving van object naar proces, van autonomie naar engagement, en van ambacht naar concept, terug naar ambacht en naar o.a. digitale creatie. Ook de institutionalisering van performance is een feit. Daarnaast bespreken we hoe identiteitsvraagstukken, globalisering, diversiteit nieuwe stemmen en perspectieven hebben ingebracht in het kunstdiscours. We werpen een blik op de shift van natuurschoon naar dystopie en klimaatcrisis. Ook humor ontbreekt gelukkig niet in de kunst.

[Bart Rutten](#)

Is Artistiek Directeur van het Centraal Museum Utrecht.

[Roos Groothuizen](#) en [Ymer Marinus](#)

Op zoek naar de magie in technologie? Maak kennis met **Telemagic** – een art-meets-tech collectief dat technologie niet verstopt, maar tot leven brengt. Cyanne van den Houten, Ymer Marinus en Roos Groothuizen – zelfverklaarde *spirituele surfers* – nemen je mee in hun wereld vol digitale rituelen, kunstinterventies en tastbare tech-experimenten. Ze laten zien hoe we technologie niet hoeven te vrezen, maar juist kunnen omarmen, vormgeven en gebruiken voor diepere menselijke verbinding.

Bart Rutten interviewt op onze studiedag **Roos Groothuizen** en **Ymer Marinus** over de blik van [Telemagic](#) op digitale techniek en kunst.

Workshops

1: Kunst in Mondiaal Perspectief in de praktijk

Door Sarina Wagener, Kitty Zijlmans en Maria Hermanussen.

In deze workshop ga je samen met collega-docenten in gesprek over kunstwerken uit de vaste collectie van het Centraal Museum Utrecht. We verkennen hoe deze werken aansluiten bij de nieuwe syllabi, waaronder Een inclusieve kunstgeschiedenis en Kijken met nieuwe ogen.

Door actief te kijken en perspectieven te delen, ontdek je samen manieren waarop je mondiale invalshoeken kunt integreren in je eigen lessen.

Sarina Wagener is kunstvakdocent op het Olympus College in Arnhem en geeft beeldend en ckv. [Kitty Zijlmans](#) is emeritus hoogleraar hedendaagse kunstgeschiedenis/World Art Studies aan de Universiteit Leiden.

Maria Hermanussen is kunsthistoricus en VONKC-projectleider Kunst in Mondiaal Perspectief.

2: Kunst & Kunstmatige Intelligentie

Door Caroline de Nerée

Deze workshop is bedoeld voor echte beginners met AI... kunstdocenten met een beetje drempelvrees!

In deze interactieve workshop krijg je een korte introductie en een korte uitleg, daarna gaan we er meteen mee aan de slag. De intentie is dat ook licht digibete docenten met een leuke AI opdracht weglopen, en genoeg vertrouwen hebben die de volgende dag in de klas in te zetten. Neem je zelf een laptop mee? Die heb je namelijk nodig in deze workshop!

Caroline de Nerée inspireert, activeert en doceert. Zij werkt als docent beeldende vorming en kunstgeschiedenis op het Westerbeek College (VSO) en als docent Film bij de Johan de Witt Scholengroep, beiden in Den Haag. Bij VONKC zet zij zich in als voorzitter sectie Film. Verder werkt zij ook als filmdocent op het Filmhuis Den Haag en ontwerpt zij verschillende deskundigheidsbevorderingstrajecten voor de FilmHUB's en andere cultuureducatie aanbieders in de regio. Zij houdt zich bezig met het ontwerpen van een nieuwe leerlijn rondom Digital Storytelling (podcasts maken, gamedesign, film en animatie, fotografie). Met een bijzonder energieke insteek geeft zij ook schilder- en tattoo workshops op Hogescholen of ergens anders.

3: Kunst Verandert! - Verkenning nieuwe syllabi 2027

Door Renda Wolthaus en Esther van der Kooij

In deze workshop nemen we docenten TeHaTex mee in de nieuwe syllabi van het examenprogramma 2027 met het thema Kunst Verandert!. We besteden met name aandacht aan de syllabus voor havo om uit te leggen hoe je hiermee kunt werken.

We stippen de volgende drie onderwerpen aan in onze workshop:

- Hoe verwerk je het nieuwe thema in je bestaande lessenserie met stromingen voor havo (en vwo) in klas vier en vijf?
- Hoe kun je in bestaande examens al blokken over het nieuwe thema herkennen en gebruiken als oefenmateriaal?
- Welke handvatten zijn er bij het nakijken van het cse?

Renda Wolthaus is kunstvakdocent en werkzaam aan het Koningin Wilhelmina College in Culemborg als docent beeldend.

Esther van der Kooij is werkzaam aan het Christelijk Lyceum Delft als docent tekenen en kunstgeschiedenis.

